

Vergaderjaar 2004–2005

25 800

Luchtverdedigings- en commandofregatten

Nr. 14

LIJST VAN VRAGEN EN ANTWOORDEN

Vastgesteld 1 juni 2005

De vaste commissie voor Defensie¹ heeft een aantal vragen voorgelegd aan de staatssecretaris van Defensie naar aanleiding van de brief van 5 april 2005 houdende de aanbieding van de achtste jaarrapportage van het project luchtverdedigings- en commandofregatten (LCF) over het jaar 2004 (25 800, nr. 13). De staatssecretaris heeft deze vragen beantwoord bij brief van 1 juni 2005. Vragen en antwoorden zijn hierna afgedrukt.

De voorzitter van de commissie,
Albayrak

De adjunct-griffier van de commissie,
Kok

¹ Samenstelling:

Leden: De Vries (PvdA), Bakker (D66), Koenders (PvdA), Van Beek (VVD), Karimi (GL), Timmermans (PvdA), Van Bommel (SP), Albayrak (PvdA), voorzitter, Balemans (VVD), Van Baalen (VVD), Snijder-Hazelhoff (VVD), Van Winsen (CDA), Van den Brink (LPF), Mastwijk (CDA), Herben (LPF), ondervoorzitter, Duyvendak (GL), Kortzenhorst (CDA), Huizinga-Heringa (CU), Van Velzen (SP), Algra (CDA), Haverkamp (CDA), Aasted Madsen-van Stiphout (CDA), Straub (PvdA), Blom (PvdA), Eijssink (PvdA), Brinkel (CDA) en Szabó (VVD).
Plv. leden: Van Dam (PvdA), Van der Laan (D66), Waalkens (PvdA), Cornielje (VVD), Halsema (GL), Fierens (PvdA), De Ruiter (SP), Adelmund (PvdA), Van Miltenburg (VVD), Visser (VVD), Oplaat (VVD), De Haan (CDA), Nawijn (LPF), Smilde (CDA), Hermans (LPF), Vendrik (GL), Bruls (CDA), Van der Staaij (SGP), De Wit (SP), De Vries (CDA), Ormel (CDA), Ferrier (CDA), Van Heemst (PvdA), Tichelaar (PvdA), Noorman-den Uyl (PvdA), Jonker (CDA) en Veenendaal (VVD).

1, 2 en 6

Zijn de vertragingen van een jaar van zowel de aanbidding van de D-brief over de verwervingsvoorbereiding, als de levering van het eerste Sirius-systeem het gevolg van het feit dat Canada pas in november 2004 geld beschikbaar heeft gesteld voor het Sirius-systeem? Zo nee, wat is de reden van de vertragingen en welke financiële consequenties zijn eraan verbonden? Wat is het financiële risico van verwerving zonder Canada (vanwege een kleinere seriegrootte)?

Hoe groot is het projectrisico op het punt van Sirius en hoe wil de regering dit projectrisico ondervangen?

Verwacht de regering dat er concrete afspraken met Canada gemaakt kunnen worden over Sirius? Zo ja, welke? Hoe groot is het bedrag van de extra kosten als die afspraken met Canada niet gemaakt kunnen worden en de seriegrootte zonder Canada dus kleiner zal zijn?

Gedurende de verwervingsvoorbereiding van het infrarood zoek- en volgsysteem Sirius werd duidelijk dat er in Canada financiële besluitvorming nodig was, voordat een gezamenlijke offerte kon worden aangevraagd. Zoals gemeld in de jaarrapportage werd de gezamenlijke verwervingsvoorbereiding mede beïnvloed door onderhandelingen over de werkverdeling. Daarnaast werden specifieke Canadese systeemeisen pas laat bekend en speelt de mogelijke wisseling van het hoofdaannemerschap van «Thales Nederland» naar «DRS Technologies Canada» een rol. De vertraging zal in ieder geval leiden tot prijspeilaanpassingen. Inmiddels heeft Canada een gezamenlijke offerte aangevraagd voor verwerving van Sirius bij de industrie.

De proefnemingen en productievoorbereiding zijn succesvol verlopen. Eventuele verdere projectrisico's van het infrarood zoek- en volgsysteem Sirius hangen samen met het welslagen van de coördinatie van de gezamenlijke verwerving ervan met Canada. Volgens de inschatting is dit een beperkt risico. Als de verwervingsvoorbereiding met Canada niet tot het gewenste resultaat leidt, is het uiteraard mogelijk Sirius zelfstandig te verwerven. De meerkosten lijken in dat geval gering. Over de exacte hoogte ervan kan ik de Kamer desgewenst vertrouwelijk informeren.

3 en 4

Welke projectrisico's in tijd en geld bedoelt de regering bij het AWW-segment?

In de brief staat dat de definitieve vuurleidingssoftware naar verwachting «pas in de eerste helft van 2005 kan worden opgeleverd». De brief is echter gedateerd 5 april 2005. Wanneer verwacht de regering de oplevering van de vuurleidingssoftware nu precies? Wat zijn de exacte projectrisico's in tijd en geld wanneer de oplevering pas in de tweede helft van 2005 plaatsvindt?

Tijdens simulaties op een Duits fregat zijn onlangs met succes proeven uitgevoerd met de vuurleidingsoftware. Zoals gemeld in de 8e jaarrapportage is hierbij gebruik gemaakt van een andere processor, die over een grotere capaciteit beschikte. De definitieve versie van de vuurleidingsoftware wordt medio juni van dit jaar opgeleverd. In aansluiting daarop zal die software gefaseerd worden geïnstalleerd op alle LCF'n. De projectrisico's zijn nog maar gering. Zoals uit de jaarrapportage blijkt, is de vorige versie van de vuurleidingsoftware al geschikt voor het inzetten van de LCF'n in operationele taken.

5

Welke waarde moet de Kamer toekennen aan de informatie dat «de problemen met de tandwielkasten (...) vrijwel zeker [zijn] opgelost»?

De modificatie aan de tandwielkasten is thans uitgevoerd op alle LCF'n. Uit aanvullende proefnemingen blijkt inmiddels dat de modificaties aan het LCF-1 en het LCF-4 voldoen. De modificaties aan het LCF-2 en het LCF-3 worden nog gecontroleerd.

7 en 9

In de zevende jaarrapportage werd de personele bezetting als risicogebied gekenmerkt, in de achtste jaarrapportage wordt hierover niets gemeld. Is de personele bezetting niet langer een risicogebied?

Moet uit het feit dat (anders dan in de vorige jaarrapportage) bij de risico's niet langer «de personele bezetting» wordt genoemd, worden afgeleid dat de Koninklijke Marine (KM) thans weer ten volle kan beschikken over de benodigde kennis en capaciteit voor de realisatie van het project? Welke concrete ontwikkelingen hebben zich in dit opzicht voorgedaan? Behoudt de KM ook voor de toekomst voldoende kennis en capaciteit om de bouw van schepen in Nederland voor de KM te begeleiden?

Zoals is gemeld in de laatste Personeelsbrief (Kamerstuk 29 800 X nr. 5, d.d. 21 september 2004), zijn de instroombeperkende maatregelen stopgezet. Hetzelfde geldt voor de generieke uitstroombevorderende maatregelen. Omdat het LCF-project voorts haar voltooiing nadert, is het risico op knelpunten bij de personele bezetting dermate verkleind, dat het niet meer apart is opgenomen.

Het behoud van kennis en capaciteit met het oog op de toekomst hangt samen met de behoefte er aan, bijvoorbeeld doordat nieuwe projecten worden begonnen.

8

Wat verloopt er bij de exploitatievoorbereiding niet volgens planning?

Over de verwerving van een gedeelte van de walreservedelen voor Smart-L en Apar moet het overleg met Duitsland nog worden afgesloten. Daarnaast is de levering van boord- en walreservedelen van het «Integrated Monitoring and Control System» (IMCS) vertraagd. In beide gevallen geldt dat eventuele tijdelijke tekortkomingen kunnen worden opgevangen door herverdeling.

10

Voor hoeveel manjaren werk is thans nog voor de Koninklijke Schelde Groep aan werk voorhanden in verband met het project luchtverdedigings- en comandofregatten?

Defensie schat het nakomen van restverplichtingen en het oplossen van garantieclaims op vijftig manjaren.

11

Kan de regering conform aanwijzing B1 van de aanwijzingen voor de financiële informatie uit de procedureregeling grote projecten de daarin voorgeschreven informatie op totaalniveau in de jaarrapportage zelf verschaffen?

Om de belangen van de Staat en de belangen van deelnemende leveranciers te beschermen, wordt deze informatie als vertrouwelijk aangemerkt. Openbaarheid die verder gaat dan die in het openbare deel van de jaarrapportage geeft leveranciers bijvoorbeeld inzicht in beschikbare middelen. Hierdoor kunnen de belangen van de Staat worden geschaad.

Wat is de reden dat in tegenstelling tot andere jaren er in 2004 geen sprake is van prijspeilaanpassingen en koerscorrecties van vreemde valuta? Is er kans dat in 2005 sprake zal zijn van extra hogere prijspeilaanpassingen en koerscorrecties van vreemde valuta?

Tot de Begroting 2004 werd de prijsbijstelling geheel aan het project toegekend. In de Ontwerpbegroting 2005 is de prijsbijstelling, naar het prijspeil van 2004, defensiebreed gedeeltelijk toegekend. Bij het LCF-project is als gevolg daarvan de prijsbijstelling volledig uit het projectbudget gefinancierd. De dekking daarvoor is in de risicoreservering gevonden. In 2005 zullen er geen extra hogere prijspeilaanpassingen en koerscorrecties van vreemde valuta zijn.